

ELENA ZOTTOVICEANU

(Grigore Constantinescu – 25 martie 2013)

În lumea sunetelor, muzicologul, criticul muzical este prin definiție un trezorier care descoperă, adună și păstrează valorile artei din lumea muzicii. Mi se pare cea mai apropiată imagine pentru a caracteriza drumul existențial al doamnei Elena Zottoviceanu.

De-a lungul a mai bine de o jumătate de veac, prezența sa în sala de concerte, pagina scrisă sau discursul despre muzică, acțiunile de promotor al evenimentelor artistice s-au adunat în sîpetul tezaurului personal de gânduri, meditații sau creații. Tonul doct, limbajul elegant, documentarea de o acribie profesională remarcabilă conferă scrierilor, realizărilor sale – studii și comunicări, volume, cronici, emisiuni de radio sau televiziune – valoarea mult dorită de autor a contribuției efective la cultura noastră muzicală. Elena Zottoviceanu redemonstrează acum, la moment aniversar, autoritatea de necontestat a semnăturii sale, atestând o prezență muzicologică de excepție.

Urmărim câteva detalii din „jurnalul de bord” al călătoriilor sale profesionale: coordonator, cercetător științific, șef secție de Istoria muzicii al Institutului de Istoria Artei al Academiei Române (1956-1990), Director, Consilier al Direcției muzicale din Societatea Română de Radiodifuziune (1994-2010), Membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor (din 1965), Vicepreședinte al Uniunii Criticilor Muzicali „Mihail Jora” din România (din 1990), colaborator al unor enciclopedii din țară și străinătate (**Beitrag zur Musikwissenschaft** / Germania; **Repertoire internationale de Literature Musicale New York**; **Dicționarul Rizzoli-Ricordi** – Italia), studii, articole, cronici, publicistică, volume de muzicologie, coautor al **Monografiilor George Enescu** – Academia Română, comunicări științifice în țară și străinătate (Praga, Moscova, Negotin, Bydgoszcz, Stockholm, Copenhaga, Strasbourg, Innsbruck, Belgrad), turnee artistice, participări la Seminarul de Studii Americane de la Salzburg (1979,1992), distincții – Premiile Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, Uniunii Criticilor Muzicali „M.Jora”, premiul „Ciprian Porumbescu” al Academiei Române, Prix „Bernier” al Academiei Franceze de arte frumoase – Institut de France.

„Într-o perioadă (anii '70) în care abia începuse să se contureze o hartă plauzibilă a evoluției creației și vieții muzicale românești – mărturisește Elena Zottoviceanu – m-au preocupat subiecte, ca privire istorică, asupra teatrului liric, în București în principal, cu repertoriu, personalități, principii estetice, evoluția publicului etc., începuturile istoriografiei originale în perioada interbelică. Un capitol aparte cred că îl pot considera cercetarea fenomenelor muzicale legate de ceremonialul domnesc, de sacru și profan, de viața cotidiană a secolelor XVI-XVIII, așa cum reies din scrierile epocii (literatura cronicarilor, călători străini etc.) într-o viziune ce ține seamă de orientările teoretice ale muzicologiei actuale. Bineînțeles un loc preponderent l-au avut întotdeauna cercetările legate de personalitatea lui George Enescu, căruia i-am dedicat studii privitoare la creație, biografie, estetică etc... Dincolo de cercetare, din nevoia de a avea un contact permanent cu muzica vie, critica muzicală curentă mi-a adus mari satisfacții.”

Iată un succint portret al Elenei Zottoviceanu, trezorier al valorilor culturii noastre muzicale.